259320 - Sahip Olmadığı Ürünü, Dağıtımcıdan Direk Müşteriye gönderilmesini Sağlayarak İnternet Üzerinden Satış Yapmak

Soru

Müşteri, bir ürünü alışveriş sitesinden satın aldıktan sonra hizmeti sağlayan tarafa ödeme yapar, ödeme kredi kartı veya banka hesabı aracılığıyla tahsil edilir. Online Hizmet sağlayıcı taraf, bu işlem karşılığında %2 oranında komisyon alır. Sahip olduğum internet sistemi otomatik olarak dağıtımcıya talep gönderir ve siparişi hazırlar. Dağıtımcıya iki şekilde ödeme yapılır. Birincisi sipariş öncesinden hesabına para yatırılır. Bu durumda alışverişten sonra dağıtımcı müşteriye ürünü hemen kargolar. İkincisi: sipariş tamamladıktan sonra dağıtımcı ürünü müşteriye gönderir ve daha sonra çıkan faturaya göre ödeme yaparım. Kargo ve teslimat 1-3 gün sürmektedir. Daha sonra online hizmet sağlayıcısından müşterinin ödediği parayı çekerim. Fatura müşteri ile hizmet sağlayıcı arasında bir sözleşme oluşturur. Müşteri 14 günde ödeme yapar veya taksitle öder ancak taksitli satışta faiz uygulanır.

Bu tür alışveriş caiz mi?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Bu alışveriş türünde anladığımız kadarıyla dört taraf mevcuttur.

1-Müşteri, 2-Sahip olduğunuz internet sitesi, 3-Dağıtımcı, 4-Online hizmet sağlayıcı.

Buna binaen şöyle deriz:

Birincisi:

Müşterinin %2 oran karşılığında otomatik ödeme sistemiyle ödeme yapması caizdir. Çünkü bu

ücrete tabi vekalet türü sayılır ve bunda sakınca yoktur.

İkincisi:

Ürüne sahip olmadan, onu dağıtımcının deposundan çıkarmadan ve onu teslim almadan önce satmanız caiz değildir. Nitekim Hakim bin Hizam Radiyallahu anhu şöyle rivayet eder: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e şöyle sordum: Bir adam bana gelir bir mal satın almak ister fakat yanımda olmaz. Ona satar daha sonra çarşıdan satın alıp ona teslim ederim. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle cevap verdi: "Sahip olmadığın bir şeyi satma" (Nesai 4613, Ebu Davud 3503, Tirmizi 1232, Elbani sahih demiştir)

Zeyd bin Sabit Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem tüccarlar evlerine götürmedikçe malların satın alındıkları yerde satılmalarını nehyetti. (el dar kutni, Ebu Davud 3499, elbani hasen demiştir)

Bu konuda çıkış yolu şöyle olur:

1-Müşteriye ürünü satın alıp ve sahip olduktan sonra kendisine satmayı taahhüt edersin. Ürünü satın alıp teslim aldıktan sonra satış sözleşmesini yapar ve ona gönderirsin.

2-Dağıtımcı adına vekil olman caizdir. Bir komisyon karşılığında dağıtımcı adına satarsın. Veya müşteri adına vekil olursun onun lehine satın alır yani satıldığı fiyata alır ve kendi aranızda anlaştığınız işin karşılığında ücret alırsın.

3- Üçüncü yöntem ise "selem" alışverişinin caiz olmasıdır. Bunun anlamı şudur: müşteriye sattığın ürün, tartışma ve anlaşmazlığa yol açmayacak belirli ve tutarlı özelliklerde olması gerekir. Ürünü belirlenen sürede teslim etmekle yükümlü olurken

parayı kendi hesabınıza yatırarak da olsa, onunla sözleşme yaparken parayı peşin teslim almanız gerekir. bu durumda paranın online hizmet sağlayıcıda kalması doğru değildir.

söz konusu üç yöntemin detayı (292328) nolu sorunun cevabında açıklanmıştır.

Böylece bilmeniz gerekir ki sakıncalı olan durum sahip olmadığın ve teslim almadığın bir şeyi

müşteriye satmandır.

Bu şüpheden kurtuluş söz konusu üç yöntemden biri ile mümkündür. Birinci yöntem sizin için geçerli değil. Çünkü satmadan önce ürünü dağıtımcıdan teslim almıyorsunuz.

Ücretli vekalet yöntemi dağıtımcı kabul etmesi ve sizi vekil olarak görmesi durumunda sizin için uygundur. Dağıtımcı size belirli bir komisyon verir, bu durumda peşin olarak onun hesabına peşin para yatırmanız doğru değildir. Çünkü siz onun vekilisiniz ondan satın almıyorsunuz.

İkinci yöntem şu şekilde geçerli olur. Parayı hizmet sağlayıcısından çeker ve dağıtımcıya ödersiniz. Bu durumda siz vekil konumundasınız. İster satıcının vekili olur ve onun sahip olduğu ürün parasını tahsil etmekle vekil olursunuz. İster müşteri adına vekil olur onun lehine satın alır ve onun adına ödeme yaparsınız. Ancak bu durumlarda vekil olacağınız taraf ile sözleşme yapmanız ve vekalet ücretinin belirlenmesi gerekir.

Selem alışverişi sizin için geçerli değildir. Çünkü bu yöntemde sözleşmede parayı peşin teslim alman ve aracının yanında kalmaması gerekir.

Sonuç olarak ürüne sahip olmadığınız müddetçe ve satmadan teslim alman mümkün olmadığı müddetçe, ücretin tamamını müşteriden almanız mümkün olmadığı müddetçe ancak dağıtımcı adına vekaleten satış yapabilirsiniz.

İkincisi:

Müşterinin otomatik ödeme sistemiyle taksitli muamele yapması caiz değildir. söylediğiniz gibi faizdir. Çünkü hizmet sağlayıcı müşteri adına ödeme yapar daha sonra müşteriden fazlasıyla tahsil ettiğinde faiz olur.

Burada caiz olan şudur: Müşteri, paranın satıcıya verilmek üzere hizmet sağlayıcısına öder ve bu işlem karşılığında bir komisyon verilir. Bu da ücretli vekalet konusunda değerlendirilir. Daha detaylı bilgi için (102744) nolu sorunun cevabına bakınız.

En iyisini Allah bilir.